

Projectplan

Aanleg of wijziging van waterstaatswerken voor Beheer en Onderhoud

Naam: 251539 Oirschot, Optimalisatie BS49

1. Doel

Efficiënter onderhoud

Toelichting doel:

Als beheerder van het oppervlaktewater is het onze taak om de functie van watergangen en daarin aanwezige kunstwerken in relatie tot de omgeving in stand te houden, zodat deze (gaan) voldoen aan de vastgestelde doelen. Dit doen we door de bestaande infrastructuur zo effectief en efficiënt mogelijk te beheren, onderhouden en in te richten. Het profiel van waterloop BS 49 in Oirschot tussen de Melklanden en de Ravendonken is sinds de aanleg, omstreeks 1980, sterk verkleind. De afvoercapaciteit en de drooglegging zijn hierdoor ook verminderd wat leidt tot (water) overlast in de omgeving. De oorzaak is een combinatie van verschillende factoren; bodemgesteldheid, grondwater en intensieve onderhoudswerkzaamheden. Door ondiepe leemlagen en wisselende grondwaterstanden is het profiel van nature al gevoelig voor oeverafkalving. Omdat deze oevers hiernaast jaarlijks worden bereden met (zware) onderhoudsmachines wordt dit proces versneld. Uiteindelijk heeft zich een profiel ontwikkeld in de vorm van een soort trechter. Dit profiel is, naast dat het onvoldoende afvoercapaciteit heeft, ook moeilijk te onderhouden en daardoor nog vatbaarder voor oeverafkalving. Om de spiraal te doorbreken, is groot onderhoud noodzakelijk en kan tegelijkertijd een optimalisatieslag worden gemaakt op basis van de mogelijkheden en doelstellingen van de tegenwoordige tijd. Wat dit inhoudt wordt hieronder toegelicht:

Aanpassen onderhoudsmaterieel

De waterloop is ontworpen met aan weerszijden een smal onderhoudspad van 1,5m ten behoeve van onderhoudswerkzaamheden met smalspoorttractors (maaitrein). Het jaar in jaar uit maaien van de waterloop vanaf deze smalle paden heeft (mede) gezorgd voor onevenredige profielvorming. Bij de optimalisatieslag wordt de waterloop (incl. onderhoudsstrook) zodanig ingericht dat deze eenzijdig met de maaikorf gemaaid kan worden. Hiertoe wordt eenzijdig een obstakelvrije strook ingericht van 5m. Het grote voordeel is dat de kraan het profiel veel minder belast aangezien de werkzaamheden vanuit 1 zijde uitgevoerd worden en de werkafstand t.o.v. de insteek veel ruimer is dan met de maaitrein het geval was. Bovendien kan het onderhoud op een veiligere manier uitgevoerd worden.

Herprofileren

Bij aanleg van de waterloop in de ruilverkaveling had het profiel aan weerszijden een taludverhouding van 1:1,5. Op dit moment is daar geen sprake meer van een heeft het talud meer de vorm van een trechter. Hiernaast zitten op een aantal plekken zandkoppen in de waterbodem waardoor de watergang ondieper is geworden. Het profiel is dus sterk veranderd (verkleind) en dient dus weer opnieuw op profiel gebracht te worden. Bij deze optimalisatieslag wordt niet exact naar het aanlegprofiel teruggegaan. Naast het verbeteren van de waterafvoer worden ook andere doelstellingen meegenomen. De waterloop vervult namelijk de functie van EVZ vanuit het Natuurbeheerplan van de Provincie Noord-Brabant. Daarnaast vervult het vanuit de KRW (Kader Richtlijn Water) de functie van NNZ (Natte Natuur Zone). Aan deze functies kan echter niet volledig worden voldaan aangezien daar de beschikbare grond niet toereikend voor is. Wel kan een aanzet gegeven worden richting die doelstellingen én het verbeteren van de waterafvoer door middel van het uitvoeren van de volgende maatregelen:

- Aanleg 2 fasen profiel: Tussen de samenkomst van de BS 52 met de BS 49 (vanaf kokerduiker K1) en de Ravendonken wordt een 2-fasenprofiel aangelegd. Dit bestaat hoofdzakelijk uit een recht talud van 1:1,5 aan de zijde van de onderhoudsstrook en een 'geknikt' talud aan de zijde van de natuurvriendelijke oever. Het onderste deel van 0,5m hoog (gemeten vanaf de bodem) heeft een verhouding van 1:1. Het deel daarboven van 1:5. Het voordeel hiervan is dat de stroomsnelheid onderin de waterloop gestimuleerd wordt wat goed is voor de waterkwaliteit. Bij hogere afvoeren heeft de waterloop meer capaciteit en bergend vermogen nodig. Deze ruimte is dan beschikbaar in het bovenste gedeelte van de waterloop in het flauwe talud. De bodem krijgt een breedte van ca. 1 meter. De diepte hiervan wordt bepaald aan de hand van de B.O.B. (binnen, onderkant buis) van de inliggende duikers.

- Aanplant boomvormers: Het bovenste flauwe gedeelte van het talud gaat functioneren als habitat voor diverse flora en fauna. Hier wordt een bijdrage geleverd aan de natuurdoelstellingen. Dit kan enerzijds door toepassen van extensiever onderhoud in dit gedeelte van het profiel maar kan worden versterkt door het lokaal aanplanten van boomvormers. De bomen worden geplant op een afstand van minimaal 1m uit de perceelsgrens en komen in het bovenste gedeelte van het flauwe talud te staan. Bomen die aangeplant worden (in de vorm van bosplantsoen) zijn o.a.: inlandse eik, gewone els, es, fladderiep, sporkehout, ratelpopulier, gewone vogelkers en kleinbladige linde.

2. Beschrijving waterstaatswerken (ligging, vorm, afmeting, constructie)

In het projectgebied worden verschillende kunstwerken aangelegd of verwijderd. Deze worden hieronder nader toegelicht:

Kokerduikers

- Kokerduiker K1: Deze duiker dient als oversteek voor een agrariër en als keerduiker voor het waterschap voor onderhoudswerkzaamheden aan de waterloop. De afmetingen van deze duiker zijn 0.75m x 1,5m (H x B). De lengte van de kokerduiker bedraagt 7,5m. De B.O.B. aan de bovenstroomse zijde wordt gelegd op ca. 10.20m +N.A.P. Het materiaal is beton.
- Kokerduiker K2: Deze duiker dient als oversteek voor een agrariër en voor het waterschap als oversteek van het onderhoudspad. De afmetingen van deze duiker zijn 0.75m x 1,5m (H x B). De lengte van de kokerduiker bedraagt 7,5m. De B.O.B. aan de bovenstroomse zijde wordt gelegd op ca. 10.10m +N.A.P. Het materiaal is beton.

Schouw padduikers

- Schouw padduiker BS 56: Deze duiker, in de legger bekend als 'BS56-GE-KDU3', wordt verlengd tot ca. 9.02m. Dit is nodig om over te kunnen steken met onderhoudsmaterieel. De B.O.B aan de bovenstroomse zijde wordt gelegd op ca. 9.06m +N.A.P. De diameter blijft Ø500mm en het materiaal is beton.
- Schouw padduikers b-watgangen: Er worden 7 bestaande schouw padduikers vervangen voor langere exemplaren van 7,5m. De diameter hiervan bedraagt Ø300mm en het materiaal is PVC. Op één exemplaar na. In vak A wordt duiker 'BS55-TV-KDU3' verlengd welke een diameter heeft van Ø500mm. Deze duiker is van beton. De B.O.B. hoogtes van deze duikers worden aangelegd op de bodem van de zijwatergangen gezien vanuit een goede onderhoudstoestand. Dus op de vaste bodem. Hiernaast worden er 6 bestaande schouw padduikers ingekort en afgeschuind conform taludhelling. Dit is op locaties waar een flauw talud wordt aangebracht.

Veebrug

- Veebrug: Net ten zuiden van de Polsdonken wordt een veebrug aangelegd. Deze brug bestaat uit betonplaten en heeft een bovenbreedte van ca. 3.60m. De overspanning is ca. 5,5m en de onderzijde brugdek komt te liggen op ca. 11.30m +N.A.P.

Verwijderen duikers

- Duiker 'BS49-GE-KDU14': Deze betonnen duiker met een diameter van 1000mm wordt verwijderd omdat deze niet meer wordt gebruikt en bovendien te hoog ligt in de waterloop en daardoor opstuwend werkt.
- Duiker 'BS49-GE-KDU11': Deze betonnen duiker met een diameter van 700mm wordt verwijderd.

3. Effecten van het plan

Het optimalisatieplan kent meerdere doelen. Het voornaamste doel is het verminderen van wateroverlast op belendende percelen. Dit wordt gedaan d.m.v. het uitvoeren van grootschalig onderhoud waarbij een optimalisatieslag gemaakt wordt o.b.v. de natuurdoelen die op de watergang liggen. De waterhuishoudkundige effecten zijn berekend met een hydrologisch model. De uitslag daarvan geeft inzicht in de effecten van de ingrepen welke zijn meegenomen in de verdere uitwerking van het plan. Deze waterhuishoudkundige effecten zijn hieronder opgesomd:

- De grondwaterstand in de directe omgeving van de BS 49 zal 0-10cm dalen. Hoeveel dit precies zal zijn is afhankelijk van de mate van herprofilen in de diepte. Op de meeste plaatsen in het tracé is de waterloop voldoende op diepte. Echter op een aantal plaatsen is de diepte niet toereikend door aanzanding en oeverafkalving. Hier wordt de waterloop uitgediept. De inliggende duikers dienen hierbij als referentie. De bodem wordt niet dieper gegraven dan de B.O.B. hoogtes van de inliggende duikers. (Voor de bodemhoogtes in N.A.P. bijgevoegde tekening).
- Als gevolg van het herprofilen en het aanbrengen van het flauwe talud wordt de kans op inundatie kleiner over het traject Melklanden - Ravendonken. De verwachting is dat bij een piekafvoer die eens in de tien jaar voorkomt het peil ca. 10cm minder hoog zal komen dan dat nu het geval is. Dit betekent niet dat inundaties in dit traject helemaal niet meer voorkomen maar wel dat de omvang ervan kleiner wordt evenals de kans dat het zich voordoet.
- Het water zal in het gebied tussen 'Melklanden' en 'Ravendonken' beter afgevoerd kunnen worden. Dit betekent dat het water sneller bij de Ravendonken kan komen. Volgens het hydrologisch model zal bij piekafvoeren (eens in de tien jaar) tussen de Ravendonken en de Steenrijt een extra peilstijging optreden van ca. 3 á 4 cm. Dit gebied is in eigendom en beheer bij het Brabants Landschap. Na de Steenrijt is dit effect echter weer uitgevlakt. Hierbij wordt de kanttekening geplaatst dat in deze benadering is uitgegaan van een geheel kaal gemaaid profiel. Aangezien de waterloop in het groeiseizoen veelal niet voor 100% gemaaid zal zijn is de verwachting dat dit effect in de praktijk nog wat lager zal uitvallen.
- Door het verwijderen van duiker BS49-GE-KDU14' zal het peil in de waterloop bovenstrooms (indien goed op profiel) 4cm omlaag gaan.
- Het effect op de waterhuishouding door het aanleggen van de veebrug en schouwvadduikers (en inkorten) is nihil.

4. Omgevingsrecht

N.v.t.

5. Rechtsmiddelen

Verkorte procedure

Als een projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Belanghebbenden kunnen gedurende deze periode bezwaar op dit projectplan kenbaar maken. Dat kan schriftelijk. Een bezwaarschrift moet vóór afloop van de termijn van zes weken bij het waterschap zijn ingediend. De bezwaarschriftencommissie zal het bezwaar behandelen. Tegen de beslissing op bezwaar staat vervolgens beroep en hoger beroep open bij de rechtbank en de Raad van State (zie voor een verdere toelichting bij "Beroep en hoger beroep", "Crisis- en herstelwet" en "Verzoek om voorlopige voorziening"). In beginsel kunnen uitsluitend degenen die een bezwaar hebben ingediend, tegen het projectplan beroep instellen.

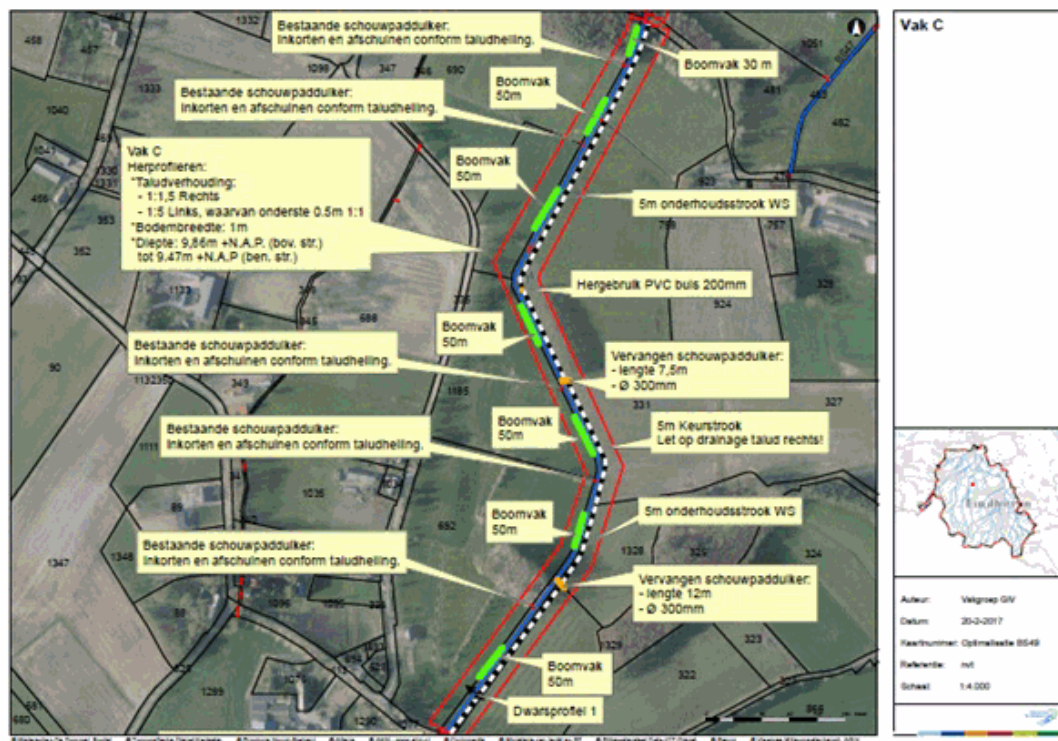
Beroep

Gedurende zes weken vanaf de dag waarop het besluit op het bezwaar ter inzage is gelegd kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank Oost-Brabant te 's-Hertogenbosch. Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Op de vaststelling van een projectplan is de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Belanghebbenden worden verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

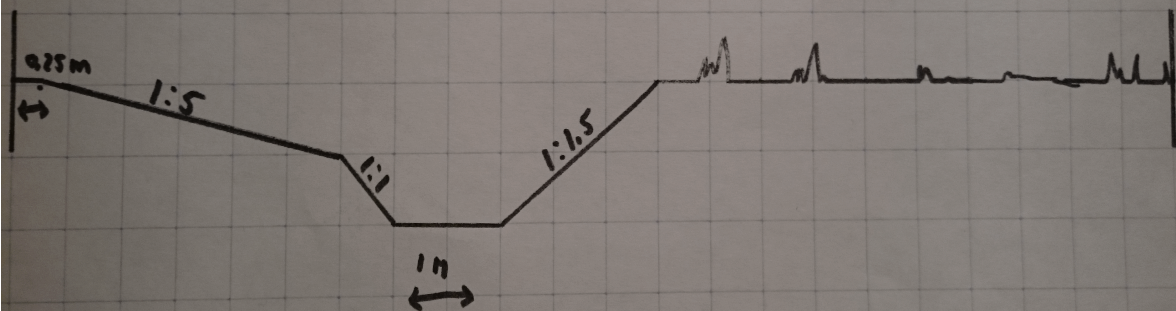
Verzoek om voorlopige voorziening

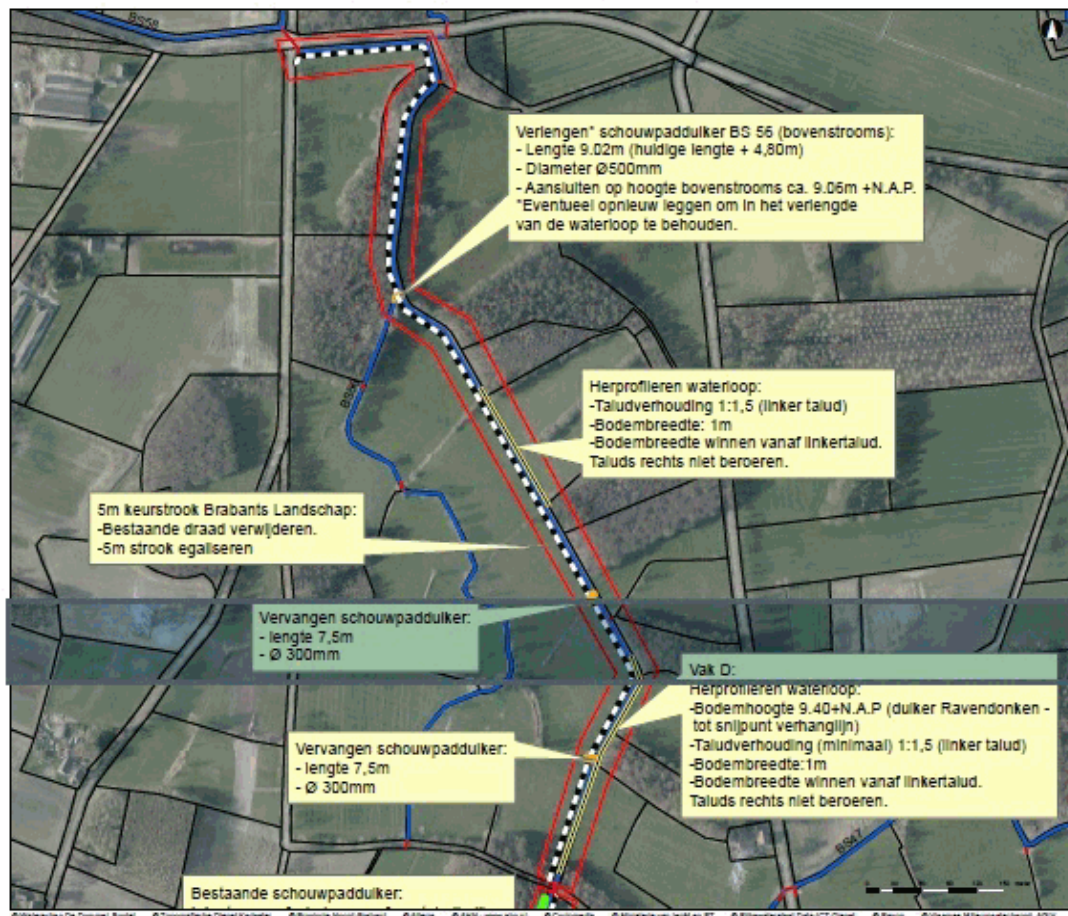
Het projectplan treedt in werking, ook al wordt er een bezwaarschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen kan gelijktijdig of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamd 'verzoek voor het treffen van een voorlopige voorziening' worden gevraagd bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank. Ook in dat geval is griffierecht verschuldigd. Het verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening moet worden gericht aan de rechtbank Oost-Brabant sector bestuursrecht. Het treffen van een voorlopige voorziening is eigenlijk het nemen van een tijdelijke maatregel, zoals het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om het beroep af te handelen. Als het verzoek wordt toegewezen mag

het waterschap het projectplan niet uitvoeren, totdat op het bezwaar is beslist. Voorwaarde voor het vragen van een voorlopige voorziening is, dat er sprake is van een spoedeisend belang.



Dwarsprofiel 1

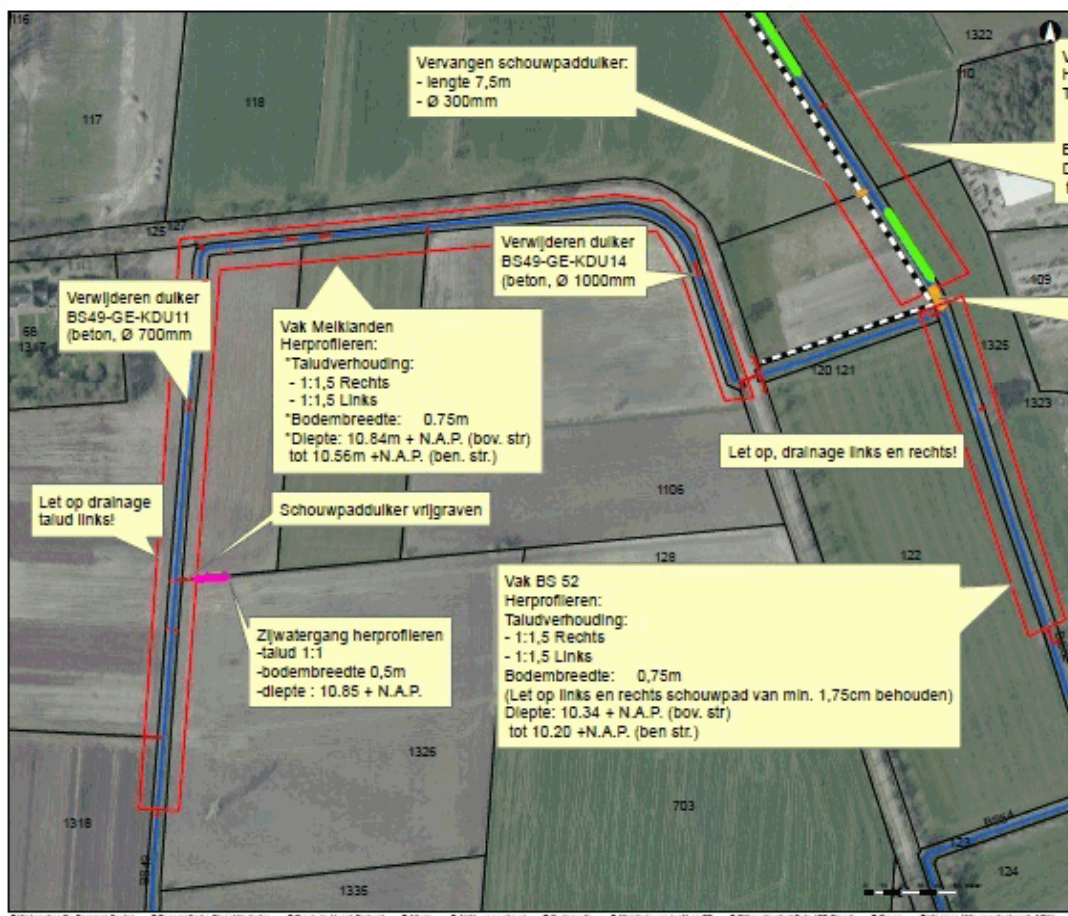




Vak D



Auteur: Veldgroep GIV
Datum: 20-2-2017
Kaartnummer: Optimalisatie BS49
Referentie: nvt
Schaal: 1:5.000



Vak Melklanden en BS52



Auteur: Veldgroep GIV
Datum: 20-2-2017
Kaartnummer: Optimalisatie BS49
Referentie: nvt
Schaal: 1:2.500